

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 136. szám.

Nagyvárad.

Csütörtök 1914 június 18

Függetlenségi és a radikális párt

Magyarország összes ellenzéki pártjai megtagadták az együttműködést az újszülött radikális párttal. Ez a nagyhangú, de csak néhány tagból álló párt, mely a szabadszabadságvesek egy részéből áll — végig házalta az összes ellenzéki pártokat, hogy elismerést kunyorájon a maga számára. Legelső sorban a demokrata párt utasította el a kérekedőt s maga Vázsonyi Vilmos bánt el érdeme szerint ezzel az ugynevezett „tudományos“ párttal.

Nagyváradon azonban megtörtént, hogy függetlenségi pártterkezeletre meghívták a radikális pártot is és a párt kiküldöttje örömet fejezte ki a meghívás felett s különösen jelentőséget tulajdonított ennek a ténynek, hogy az együttműködés éppen Biharból indul ki.

A nagyváradai függetlenségi párt ezzel csak tovább csuszott azon a lejtőn, amelyen láttuk már előbb. Maguk a függetlenségi állapították meg róla, hogy a nagyváradai függetlenségi párt olyan irányba tévedt, mely felé igazi függetlenségi ember nem követheti. A függetlenségi párt mindig a legnagyobb párt volt, a nemzeti tradíciók letéményese, a magyar nép pedig sohasem volt radikális. A radikálisokkal való szövetség csak egy újabb jelentős bizonyítéka annak, hogy a függetlenségi párt helyi vezetői szakítottak a függetlenségi párt tisztes multjával.

A radikális párttal magyar ember nem vállalhat semmi közösséget. A radikális párt nyíltan hirdeti a harcot a haza ellen. De disztin-

vál s azt állítja, hogy csak az ál-haza ellen harcol. Igaz magyar ember nem tűri a játékot a haza szentnével. Ha a radikális párt megakarja javítani a polgárok helyzetét, ám tegye, mi is ezt akarjuk, de nem tűrjük, hogy a hazánk ellen támadjon, akárhogy iparkodik kimagyarázni magát. A radikálisok Korjólánjai előtt éppen csak a magyar faj gyűlöletes. Sok feltűnési viszketeg, sok nyegleség szükséges ehez, hogy valaki ezt „tudományos“ alapon hirdetni merje és sok türelem a magyar társadalom részéről, hogy ezt tűrje.

Épp ily humbug a radikális párt földpolitikája. Ki kell osztani a földet! Tudunk mi is ily tudományos programot ajánlani, például ezt: vegyék el a pénzt a tőkepénzesektől s osszák ki!

Tudja-e a radikális párt, hogy a nagybirtok felosztásának durva jelszava egyes vidékeken a magyarság bukását jelenti? Erdélyt azért veszítjük el, mert a magyar urak hűtlenné váltak földjükhöz. Ugy hogy diadalszámba ment, mikor gróf Károlyi László egy nagyobb birtoktestet vásárolt Erdélyben. Nem lehet jelszavakkal elintézni a birtokmegosztás kérdését, mert ez mélyen belenyulik a nemzeti lét nagy problémáiba.

De lássuk ezt a birtokpolitikát a sokszor hangoztatott kultúra szempontjából. Ki ne tudná, hogy a mezőgazdasági haladásnak éppen a tulsok törpebirtok a kerék kötője. A mezőgazdaságilag művelhető terület kétharmada 100 holdon aluli kisgazdák kezében van, a 20 millió hold szántóföldből több mint 14

a kisgazdáké. Felpanaszolt termés átlagainkat éppen a törpebirtokgyarló termése nyomja le, mert a földműveléshez is kell tudás és még bizonyos tőkeerő. A birtokpolitika éppen azt követeli, hogy meg kell akadályozni a föld szétforgácsolódását, mert az apró föld kezdetleges művelése apasztja a nemzeti jövedelmet is.

Igy néz ki a radikális párt programja a gyakorlatban. És ez a párt meri hirdetni a harcot haza és vallás ellen.

Ezzel a nyegle párttal meg kell tagadni az érdekközösséget minden komoly magyar embernek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 17.

Az ellenzék tegnap megjelent a Házban. Már tíz óra előtt gyülekeztek az ellezéki képviselők.

Az ellenzékiek az ülés megnyitására körülbelül harminc főre szaporodtak. Megjelent Andrássy Gyula gróf is.

Az ülést Beöthy Pál háromnegyed 11 órakor nyitotta meg. Elfogadták — természetesen vita nélkül — harmadik olvasásban a tegnap már elfogadott javaslatokat.

A hatóságok büntetőjogi védelméről szóló javaslat 6. pontjánál

Jakabffy Elemér előadó ismerteri szöveg terjedelmében a javaslatot, fejtegeti a munkapárt helyeslése mellett ennek szükségességét.

Tiltakozik az ellen, hogy a pártpolitika irányítaná a törvényhozást. Jelen javaslatot jogpolitikai szempontból helyeselni lehet.

Abrahám Dezső: Mungópárti szempont!

Jakabffy Elemér: Nem végeznek rombolást a javaslatok, mert hisz ezek voltak a kifogások a sajtójavaslatnál is, és ime, a sajtó épp oly vehemensen támad. (Helyeslés)

FARKAS ISTVÁN
drogeriája az „Apollóhoz“

Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

Telefon 13-02.

Telefon 13-02.

Ajánlja állandóan friss gyermektápszereit u. m. Zabdara, Nestle, Kufeké, Ovomaltin, Hygiama, Phosphatine stb. Soxhlet készülékek, illatszerek, piperecikkek és mindennemű bárhol hirdetett szereket legolcsóbb áron.

a munkapárton) A közszabadságba ütköző semmilyen eszközt sem vesz igénybe a kormány.

Bakonyi Samu: Ellenkezik a törvényhozás komolyságával az, hogy egyik napról a másikra tárgyaljanak törvényeket.

Kun Béla: Gyorstalpalás!

Bakonyi Samu: Lehetetlenné teszi a többség a beható vitákat. De akkor, mikor a megye önkormányzatának utolsó biztositékát akarják elvenni, helyünkön leszünk. A zsarnokság első tette, a közvélemény leigázása. Az ország közállapota züllött, sivár. S akkor hoznak veszedelmes zsarnoki törvényeket, amikor egy párt lelkiismeretlensége uralkodik itt. Rendőrök verik szét a nyomorgó munkanélküliek békés tüntését s nem a munkanélküliek számára hoznak törvényt, hanem azokat védik, akik szétverik a nyomorgó polgárok jogos tüntetését.

A leghallatlanabb bűn a szabadságfosztó törvényeknek ez a sorozata, melyet elkövethet egy jogász nemzet. De nem most kezdték.

Kun Béla: Panamával, sóval, pinkával kezdték! (Zaj.)

Bakonyi Samu: Rejtett szándékait elárulja a javaslat, mert mellékbüntetésül, a hivatalvesztésen kívül, a politikai jogok megvonása is jár. Ide tartozik az, hogy az anyagi téren tombolja ki magát s 2-3 ezer koronás büntetésekkel sujt.

Bakonyi Samu beszédét ezzel végzi, hogy ez a kormány egyebet nem tesz, mint a közszabadságokat rombolja. A javaslatot nem fogadja el.

Polónyi Dezső: Tegnap délután kapta meg ajánlott levélben a becsület védelméről szóló és ma tárgyalás alatt levő javaslatról szóló bizottsági jelentést. A becsület védelméről szóló jelentést még else olvashatta, mikor már megjelent az esti lapokban, hogy a javaslatot letárgyalták.

Kiáltások balfelől: Ez a gyorstalpalás!

Polónyi: A ma tárgyalás alatt levő javaslat pedig nem egyéb, mint a munkapárti programbeszédnek védelme. (Helyeslés az ellenzéken.) E javaslat úgy rendelkezik, hogy ha a hatóság embereit a törvény részéről bántalmazás éri, a törvény teljes szigorával járhat el, anélkül, hogy a közjogi vonatkozásokat mérlegelné. Ha tehát egy munkapárti jelölt a szolgabíró, vagy jegyző kíséretében megjelenik s csak egy záptojást dobjon valaki, akár egy suhanc is, a bíróságot belekényszerítik a törvény legszigorúbb intézkedésébe. Ha pedig ellenzéki jelölt fog megjelenni, agent provocateurök fognak ilyen „bántalmazást” elkövetni, s szétkergetik a programbeszédre összegyülekezetteket. Szégyen az ilyen javaslat, de megérdemli ez a nemzet, amely a választásokon eladta magát.

Elnök rendreutasítja. (Kiáltások balról: Igaza van!)

Polónyi Dezső: Tudom, hogy a nemzetnek egy része hiven teljesítette a választáson kötelességét, de hogy a többség eladta magát, az bizonyos. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök konstatálja, hogy a jelen javaslatot június 8-án megküldték a kluboknak, 12-én pedig minden képviselőnek. Igaz, hogy a bizottsági jelentést 16-án küldték szét. Volt hát alkalmuk a képviselőknek a javaslatokat június 8-ától tanulmányozni.

Balogh Jenő igazságügyminiszter el volt készülve arra a vádra, hogy újabb javaslatát a közszabadságok elleni merényleteknek fogják mondani. A javaslatot jun. 5-én már ki-

osztották és szétküldték a szerkesztőségeknek, hetek voltak tehát arra, hogy megismerjék. Nem az ellenzéki jogász képviselők képessége hiányzott tehát arra, hogy áttanulmányozzák, hanem az, hogy ez a javaslat oly kritikával és gondnal készült, hogy nem bírnak belekapaszkodni. S ha az ellenzék nem akar bővebben részt venni a vitában, annak nem is az az oka hogy itt a szólásszabadságot korlátoznák, amint Bakonyi mondja, ennek ellenkezőjére élénk példa Bakonyinak itt a Házban nem rég elmondott nyolcórás beszéde, melyben senki se korlátozta. — Tiltakozik az ellen, hogy ez a javaslat pártpolitikai célokat szolgál és hogy a bíróságot akarja erre felhasználni. Beszéltek a nemzet akarataról. Hát a nemzet akarata közelebb esik a többség akaratahoz, mint a kisebbségé. Ő pedig, akit kétszer is egyhangulag választottak meg, tiltakozik az ellen, hogy az 6 választói eladták magukat. (Taps jobbról.) Ajánlja a javaslat elfogadását.

Elnök a vitát bezárja. A többség a javaslatot általánosságban elfogadja.

A részleteket vita nélkül megszavazták.

Elnök indítványára holnap délelőtt 10 órakor tartandó ülésen fogják tárgyalni a tanári és tanítói nyugdíjintézetéről, a kultuszminiszterhez jelentését, azonkívül a kereskedelmi miniszternek és a mentelmi bizottságnak több jelentését.

Hegyi Arpád interpellált ezután a vármegyei orvosok helyzetéről.

Végül **Szabó István** terjesztette elő interpellációját az osztatlan legelőről alkotott törvény sérelmes intézkedése miatt.

Az albán fölkelők veresége.

London, június 17. A Times jelenti Durazzóból: Most már bizonyos, hogy a fölkelők mindenütt visszavonultak. A fölkelők óriási veszteségeket szenvedtek. Albán kormánykörökben a fölkelők veszteségét több mint 1200 halottra becsülik. A fölkelők halottaikat visszavonulás közben magukkal vitték, hogy eltemessék őket.

Új önbizalmat önt az albán nacionalistákba az 1400 főnyi mirdita segédesapat megérkezése és még újabb erősítéseket várnak. Az is kedvező hatást kelt, hogy a kormánycsapatoknak hír szerint sikerült Kroja mellett erős felkelő csapatokat megverni és szétszórni. Az albán kormány helyzetét most már kedvezőnek mondják.

A fejedelem egyre erősítéseket kap. Amíg az ostrom megkezdésekor alig rendelkezett néhány száz ember felett, addig ma a fejedelem serege 2500 emberből áll.

Durazzó polgármestere szerb kém.

Bécs, június 17. Az Albanische Korrespondenz jelenti Durazzóból: Gyurkevic Mihály polgármestert Thomson alezredes rendelkezésére tartóztatták le, aki a várost megakartá tisztítani a kémektől. Gyurkevic Cettinjébe való montenegrói ember, aki rokona Nikita királynak és mindenki tudja róla, hogy Szerbia szolgálatában áll. Montenegróból már régebben kiutasították, mert része volt egy összeesküvésben, amely Ni-

kita megbuktatására és Montenegrónak Szerbiába való bekebelezésére irányult.

A fejedelem felesége olasz hadihajón.

Vilmos fejedelem felesége gyermekeivel egy olasz hadihajóra szállott. Ha Vilmos fejedelem is kénytelen lesz hajóra szállni, a visszatérés reménye nélkül, akkor valószínűleg elfogadják a hatalmak azt az olasz javaslatot, hogy Albániát bizzák ismét a nemzetközi ellenőrző-bizottság kormányzására, amíg a további teendők felől határoznak.

A temesvári gazdaggyűlés.

Temesvár, június 17.

A magyar gazdaszövetség idei közgyűlését Temesvárott most kezdi meg. Közel tízezer gazda jelent meg Temesvárott az országos gyűlésre. Ezerholdasok épp úgy, mint néhány holdas kisbirtokosok, az elegáns kamásli, bőkakátos nagybirtokosok, a csizmás magyarok, a boeskoros oláh gazdák, a bőbugyogós délvidéki svábok és a pantallós erdélyi szászok egyaránt eljöttek, hogy a magyar agrárédek mellett demonstráljanak.

Az egész város fel van lobogóva, minden szálló zsufolásig tömve, de mégis kevésnek bizonyult a hely. A városi tanács azok részére, akik sem szállóban, sem pedig magánlakásokban helyet nem kaptak, az iskolákat rendezte be éjjeli szállásul és így módon mintegy 1200 embernek adott helyet. Még így is sokan hely nélkül maradtak és az éjszakát kávéházakban és vendéglőkben töltötték el.

A magyar gazdaszövetség elnöke, aki egyszersmind a közgyűlésnek is elnöke, Darányi Ignác, tegnap délután két órakor érkezett meg. A pályaudvaron Geml József polgármester fogadta, valamint az egész helyi rendezőbizottság. A földmivelésügyi kormány részéről megjelentek Ottlik Iván államtitkár, Szomjas Lajos miniszteri tanácsos, Fáy Gyula cs. kir. kamarás, miniszteri tanácsos és Győri Lóránt miniszteri tanácsos és Rajz Sándor osztálytanácsos.

Az osztrákok képviselőiben jelen van Herceg Auersperg Károly és Hohenblum Alfréd lovag, mint az osztrák vámpolitikai központ tiszteletbeli elnöke és báró Ehrenfels Bernát az osztrák cs. és kir. gazdasági egyesület elnöke.

Képviselve van a közgyűlésen a biharmegyei gazdasági egyesület is.

Kilenc órakor kürtszó jelezte az indulást és a több ezer főnyi tömeg elindult a Béga-csatorna mellett elhúzódó Ferenc József-ligetbe, ahol a közgyűlés céljaira a város nagy anyagi áldozatkészséggel több kilométernyire elhúzódó hatalmas sátorpavillont állított, kilencezer ülőhellyel, egy másik sátorpavillont pedig a társasbédék céljaira 3600 ülőhellyel.

HOLLANDY, PAPP ÉS VELITS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok lakberendezési vállalata Fűzesfa-telep 7. sz. Új vashíd mellett.

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.

Tervekkel és rajzokkal kívánatra díjtalanul szolgálunk.

A gazdaközgyűlés megnyitása tíz órára volt kitűzve. Előzően 300 torántálmegyei sváb földműves a magyar Himnusz énekelte el.

Darányi Ignác nyitotta meg a több ezer főnyi tömeg előtt a közgyűlést. Üdvözölte a megjelenteket, a testületeket, valamint az osztrák küldötteket és előterjesztésére üdvözőlő táviratot küldöttek a királynak.

Az elnöki megnyitó után Blaskovics Ferenc a délvidéki gazdasági egyesület elnöke, a mezőgazdasági védvámok és a földművelő jövőjének biztosítása címen tartott előadást. Ebben hangsúlyozza, hogy a mezőgazdák kívánják a védvámok fentartását, mert a mostani termelési költségek és munkóbérek mellett csak így boldogulhat az országban a mezőgazdaság, már pedig a mezőgazdaságnak boldogulni kell, mert az iparfejlesztés leghatásosabb tényezője a fogyasztásképes mezőgazdaság. Kijelentette, hogy a védvámokra vonatkozó követelésből egy hajszálnyit sem enged a magyar mezőgazdasági társadalom. Az előadást természetesen nagy tetszéssel fogadták.

Utána Meskó Pál, a magyar gazdaszövetség agilis titkára tartott előadást „a földművelő szervezkedése és a nemzeti erő fejlesztése” címen.

Az előadók beszédeikhez több hozzászólás történt.

Délben társasbédre gyűlt össze a hatalmas gazdasereg a külön felállított pavillonokban. Az ebédet 3600 ember részére rendezik, illetve katonai szakácsokkal főzetik egy élelmezési tiszt felügyelete alatt. Az ebéd két koronába kerül és ezért kapnak gulyást, kenyeret, turóslepényt, sajtot, egy félliter bort és ajándékkul elvihetik magukkal az evőeszközöket. Az ebédnél megjelent Meixner hadtestparancsnok is.

Biharmegye nyári közgyűlése.

A főispán Kossuth Ferencről.

Biharvármegye törvényhatósága tegnap kezdte meg nyári közgyűlését, melyen a tagok nagy számmal vettek részt.

Kévéssel 9 óra után nyitotta meg dr. Miskolczy Ferenc főispán, elnök a közgyűlést, üdvözölvén a megjelent bizottsági tagokat.

A napirend előtt a főispán szép és meleg szavakkal emlékezett meg Kossuth Ferencről.

— Mielőtt — ugymond — a napirendre áttérnénk, az igaz fájdalom érzetével emlékezem meg Kossuth Ferenc haláláról. Kossuth Ferenc hazajövele, 1894. óta a magyar országgyűlésnek jeles tagja az országos függetlenségi párt vezére és 4 éven át Magyarország kereskedelmi minisztere volt. Mozgalmas életét május 25-én fejezte be, amikor nagy és súlyos szenvedéseitől megváltotta a halál. Az egész magyar nemzet pártkülönbség nélkül igaz részvételt vett körül ravatalát.

Tisztelt Közgyűlés! Ezen nagy és kiváló államférfi mindnyájunk őszinte rokonszenvét vívta ki. Az ő ideálja a gyakorlati függetlenségi politika volt. A politikai anarchiától tartózkodott, az obstrukciót elítélte. Elfogadta nagynevű atyjának a tanítását, hogy a politika a gyakorlati szükségesség tudománya. Ennélfogva pártját az abszolút megüccsítő teréről az alkotó munka mezejére vezette... Mi nemcsak egy nagy név örökösét, hanem az intelligencia oly kimagasló, nagyművelt-

ségű alakját tiszteljük benne, amelyen bizony nem valami sűrűn terem szegény hazánkban. Politikai életünk, nemzeti kulturánk sokat vesztett az ő halálával.

Indítványozom, hogy a közgyűlés Kossuth Ferenc emlékét, a halála fölötti részvétét jegyzőkönyvileg örökítse meg, s erről Kossuth Ferenc özvegyét és Kossuth Lajos Tivadart jegyzőkönyvi kivonattal értesítse.

Zugó és élénk helyeslés fogadta a főispán szavait, s az indítványt egyhangulag elfogadták.

Ezután rátért a közgyűlés a

napirend

tárgyalására.

Keszthelyi Zoltán főjegyző felolvasta az alispán időszaki jelentését. A jelentés szerint a vármegye közállapota általában kielégítő. Az írás-olvasás vizsgára 8474-en jelentkeztek, akik közül sikeres vizsgát tett 8094. A jelentést tudomásul vették, ugyancsak az igazoló választmány jelentését is. A számonkérősök jelentése beszámolt a tisztviselők munkásságáról, a jelentést tudomásul vette a közgyűlés és elismerését fejezte ki a megye tisztviselői körének.

A beterjesztett számadásokat, zárszámadásokat, költségvetéseket szó nélkül elfogadták.

Miklóssy István hajdudorogi püspök köszönő átiratát olvassa fel Keszthelyi főjegyző. Tudomásul veszik.

Báró Fejérváry Imre részvétköszönő levelét tudomásul veszi a közgyűlés.

Tíz törvényhatóság átiratát az állandó választmány javaslatára tudomásul veszi a közgyűlés.

Ne küipolitizáljunk!

Tordaaranyosvármegye átiratot küldött, hogy a vármegye törvényhatósága foglaljon állást a hármasszövetség mellett és hasonló feliratot terjesszen fel.

Az állandó választmány javasolja, hogy az átiratot vegye tudomásul a közgyűlés annak kimondása mellett, hogy ragaszkodik a hármasszövetséghez.

Miskolczy főispán nem tartja helyesnek, hogy a vármegyék a küipolitikába beleavatkozzanak. Indítványára a közgyűlés napirendre tért az átirat felett.

Gyors egymásutánban peregnék le az ügyek. A közkórházi bizottság 1915. évtől kezdve a kórházban a napi ellátás díját 6 fillérrel 1 kor. 76 fillérről 1 kor. 82 fillérré emelni javasolja. A közgyűlés elfogadja.

Kisebbit vita indult meg

a jegyzői nyugdíj

szabályrendeletének átdolgozása kérdésében. A múlt közgyűlésen kiküldött ötös bizottság a nyugdíjszabályrendeletnek olyan módosítást ajánlja, hogy a jegyzőknél nyugdíjalapul 3800, a segédjegyzőknél pedig 2300 koronát vegyenek. A szolgálati időt 40 évi szolgálat helyett 35 évben kívánja megállapítani.

Balogh János tb. főjegyző terjesztette elő a bizottság javaslatát, amelyet elfogadásra ajánl.

Dr. Wallner Ödön főügyész nem helyesli a javaslatot, amelyet a miniszter ebben a formában úgy sem fog jóváhagyni.

Adjon a számvevőszék részletes kimutatót, hogy nem lesz tulságosan megterhelve az alap és ezt a kimutatót is terjesszék fel a miniszterhez, ha elfogadják a bizottság javaslatát.

A maga részéről helytelennek tartja a szolgálati időnek 35 évre való leszállítását, ami ellenkezik a nyugdíjtörvénnyel. A törvény is csak a magasabb akadémiai képzettséggel bíróknál fogad el 35 évet.

Kovács András főjegyző a bizottság ja-

vaslatát ajánlja elfogadásra. A jegyzőknek különleges helyzete méltányossá teszi a 35 éves szolgálati időt.

Miskolczy főispán szerint a jegyzők megnyugtatójának is el kell fogadni a javaslatot és fel kell terjeszteni a miniszterhez. Javasolja az ötös bizottság határozatának elfogadását a főügyész indítvány kiegészítésével, hogy t. i. előbb a számvevőszéket utasítsák számadások megtételére, s ezzel a kimutatással terjesszék felsőbb jóváhagyásra az ügyet.

A közgyűlés ilyen értelemben határozott.

Egy sereg jelentés után a községi ügyek tárgyalása következett. Berettyóújfalui polgári iskolájának építésénél a közgyűlés az állandó választmány javaslatát fogadta el, amelyről egyik mult számunkban megemlékeztünk. Váradszentmárton nem kaphatja meg Nagyvárad villamos áramát, mert — drága. — A községi ügyek egy részének tárgyalása a mai folytatolagos közgyűlésre maradt.

Fél 1 után ért véget a közgyűlés első napja.

Jön vagy nem jön Dióssy Nusi?!

Különös interjú

az egyik aradi lapban.

Jön! mondja Erdélyi-direktor!

Örömmel és megnyugvással vettük tudomásul, hogy Dióssy Nusi, ami régi kedvencünk visszatér a nagyváradai gardához. Erdélyi Miklós színigazgató már szerte újságot az örömhírt, hogy Nusi jön, a szerződés (horribilis gázsival!) Már véglegesen meg van kötve, Nusit látni fogjuk legelőször egy pompás operettnben, a Sibill-ben és Nusi győzni fog.

És amilyen örömmel veszi mindenki Váradon, hogy Dióssy Nusi a nagyváradiaké, annyira sajnálják Aradon a távozását.

Ezt és valószínűleg csak ezt bizonyítja, egyik aradi lapnak a cikke, amely szerint most már végleges, hogy Dióssy Nusi mégis Aradon marad. És közöl egy beszélgetést a szép primadonnával, emigy:

„S a végső ostrom sikerült is: Nusi marad!

— Igen — mondotta ma az új és eddigi aradi primadonna, Dióssy Nusi — most már bizonyos. Alá is irtam már az új szerződést, mely Aradhoz köt, de szeretném tudni, hogy honnan pattant már ki ez a titok? Boldog vagyok s most kettőzött örömmel készülök az új szerepeimre!

— Oh, már is tele vagyok szerepekkel. Mindjárt az első este játszom Léni néni és aztán kerül a sor Szibillre. Na, mondhatom, ilyen operett még nem volt Aradon! Már alig várom a premiért! Ha látná a testőrtiszt ruhámat! És aztán játszom mindenben, annyi szerepem van, de annyi...

— Hát úgy történt, hogy Miska nagyon kért, aztán őszintén megvallva, én is szívesebben maradok Aradon. Aztán sikerült valahogy Erdélyi nagyváradai direktorral elintézni a dolgot! A pónalét majd megfizetjük.

— Most huszonöt ezer koronát fogok kapni egy évre és nyolc hónapig kell játszanom.

Hát ez meg már miféle komédia, kérdeztük. De beszéljen a legilletékesebb faktor, Erdélyi igazgató.

Erdélyi röviden és velősen a következőket mondotta:

— Nem igaz az egész cikkből semmi! Dióssy Nusi nem bontotta fel a szerződést, nem is bonthatja fel, semmiféle kísérletet erre nézve nem tett, szó sincs róla. Dióssy Nusi a jövő szentontól kezdve az én primadonnám.

Tehát Nusi jön! Csak azért is!

Az utazókosár.

*

Minden álom beteljesedett, mikor elővesszük az utazókosarat és csomagolunk. Mert mire eddig jut az ember, akkorra már pénz süti a zsebét, elintézte minden ügyét, lerázta a hivatalt, elbucszott az ismerősöktől, szóval túl van az összes kellemetlenségeken és utazhat! . . .

Azért nagyon kívánatos a sárga, szép utazókosár. Benne pihen a nyaralás minden vágya, a ruhák közt bujkál, mint valam exotikus illat, körüllegi a szabadság, pihenés, kényelem és fürdői idillek sok futó öröme. Mikor a kocsis felteszi a bakra, egyszerre más a világ. Az ember mindenkinek megbocsát. Ott duzzad elől, előtte a fonott, sárga testű nagy kosár s a konflis milyen kedves! . . .

A kosár nagy, lomha és szuszog, kiszorítja szegény kocsist az ülésről. De a kocsis nem haragszik. Fél testével ráül a kosárra és elől lelógatja sáros csizmáját.

Máskor összeszidná az ember ezért az illetlenségért. Most csak hadd lógassa a lábát az a szegény ember, hiszen ő csak a vasutig jön, onnan visszafordul és itt marad a nyári tűz számára.

. . . De a kosár velünk jön, utazik ő is, cipeljük magunkkal, mert nélkülözhetetlen utitárs. És minél nagyobb, annál kedvesebb. Annál nagyobb utra, nagyobb szabadságra szól.

Az emberek nem is titkolják, hogy elutaznak. Rendesen a déli órákban robognak végig a Rákóczi-uton. Hadd lássák az utazókosarat. Mert aki utazókosár nélkül megy a vasut felé, azt nem kíséri irigység.

— Nem mehet messze, mondják. Legfeljebb a Püspök-fürdőbe, aki pedig oda megy, azt nem irigylik.

A kereskedők az idén is ugyanazzal a bizodalommal rendelték meg az utazókosarakat, mint tavaly és az előző években. Ki ötvenet, ki százat, van olyan is, aki háromszázat rendelt. Ismerik az emberek hiuságát és tudják, hogy utazókosár nélkül senki sem megy nyaralni.

A szép új kosarak ott várták a vevőket a tiszta üzletekben. A sok norinbergi csecsebecse, a sok kis drága nipp tárgy bámulattal nézte a hatalmas kosárhegyet.

— Istenem, azokat mind elviszik, sóhajtották a kis roccocó hölgyek porcellán ajkukkal. Elviszik a boldog nyaralók.

Most aztán nagy meglepetéssel látják, hogy nemesak őket nem vitték el, hanem a kosorakat sem. A kereskedők bosszankodnak. Egészen bizonyos, hogy nem az emberek hiusága szünt meg, hanem itthon ma-

radtak. Mert utazókosár nélkül ugyan ki megy nyaralni! . . .

Szomorú statisztikát is állítottak össze. Tavaly a legforgalmasabb üzlet 56 kosarat adott el; tavaly előtt 96-ot. Az idén 13-at! . . . Haj, haj, de rosszak a pénzügyi viszonyok! . . .

—Satyr.

Az elárverezett ház gazdája.

**Aki minden áron
visszaköveteli a házat.**

Különös eset történt ez év május 14-én Szentpéterszeg községben, amint azt részletesen megírta annak idején a Tiszántúl.

Még ezelőtt öt évvel történt, hogy Dudas Lajos odavaló gazdaembernek a házat elárverezték egyik takarékpénztárnál levő tartozása fejében. Sain Imre odavaló gazda vette meg a házat 500 koronáért, tehát jó olesón. Be is költöztek a házba és nyugodtan éltek új otthonukban.

De Dudas nem tudott sehogysem beletnyugodni, hogy nem az övé többet a ház. Nagyon el volt keseredve és többször elment az új gazdához, hogy adják vissza neki a házat, mert az az övé.

A furesa kérést persze elutasították. Ebben az évben különösen visszasírta a régi házat Dudas Lajos. Már nem kért, hanem fenyegetőzött.

Május 13-án ismét elment hozzájuk. Csak Sain Imre feleségét találta otthon.

— Költözzenek ki a házamból, mert baj lesz, mondotta.

Másnap ismét megjelent. Kora reggel 5 órakor. Most otthon volt a gazda is. Erőszakos hangon kezdte követelni a házat.

Sain Imre szeliden válaszolt neki: — Nézd, ezt a házat én megvettem, az enyém és nem költözünk ki.

Dudas a másik percben a botjával dühösen végigvágott Sain Imrén aztán meg előrántotta a revolverét. Sain Imre és a fia, Sain Bálint rárohant erre a vérben forgó szemekkel követelőző dühös emberre, letépték a földre, de alig bírtak vele. Dudas Lajos pár óra múlva a szenvedett külső és belső sérülésekbe belehalt.

Sain Imre és Bálint ellen erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés miatt emelt vádat a kir. ügyészség. A kir. törvényszék büntető bírósága tegnap tárgyalta az ügyet Fmber Géza táblabíró elnökletével. A bíróság felmentő ítéletet hozott, mert beigazolták, találta, hogy jogos védelemből, vagy legfeljebb a jogos védelemnek az erős felindulás okozta túlhágásából követték el tettüket.

A török—görög konfliktus.

Paris, június 17.

A külügyminisztériumhoz közelálló forrásból az a megbízható hír érkezik, hogy Törökország válaszjegyzéke a görög kívánságokra nem sokáig fog várni magára. A jegyzék békülékeny hangú lesz. Konstantinápolyból érkező jelentések szerint, amelyek a porta Görögország kívánságait teljesíteni fogja lehetőség szerint.

Szerb hadosztályok a bolgár határon.

Belgrád, június 17.

A lapok jelentik, hogy a görög kormány a helyzet komolyságára való tekintettel és a szövetségi szerződésre hivatkozva, azzal a kéréssel fordult a szerb kormányhoz, hogy a bolgár határon két hadosztályt helyezzen készenlétbe.

Pusztító vihar Magyarországon.

Összeomlott háztető. Két tisztviselő életveszedelemben.

Vasárnap éjjel valóságos itéletidő volt Magyarországon is. Este a nyomott meleg levegő valósággal bágyadtá tette az embereket, akik az alkonyat után mindjárt nyugodni tértek. A lakásokban valósággal tűrhetetlen volt a levegő. A házakon nyitva hagyták az ablakokat, hogy ellensúlyozzák némileg a hőséget.

Éjfél tájban egyszerre sötét fellegek borították az eget. Szakadatlan villámlás és menyörgés ejtette rémületbe a felébredt lakosságot.

Majd rettenetes szélvihar keletkezett, mely valósággal végig sepepte az egész falut. A nyitva hagyott ablakok csörömpölve repültek le, a háztetők felszaggatva recsegve váltak el az épülettől s repültek át a szomszédos házak udvaraira. Hatalmas tölgyfákat derékban tört kettőbe, vagy csavart ki tővestől a pusztító vihar. A gyümölcsfákról a szél teljes értelmében leverte a termést a szél.

Az itéletidő felverte a falu román lakosságát. Egymásután gyújtották meg a lámpákat s szentelt gyertyákat és imádkoztak a vihar elmúlásáért. Magyarországon nem emlékeznek ily nagy viharra s érthető, hogy megrémítette az embereket.

A rettenetes itéletidőnek kevésbe mult, hogy emberélet is nem esett áldozatul. Két tisztviselő Resch Antal és Ritter Sándor bírósági tisztviselők a község közepén a Korda-féle házban bérelnek lakást. A vihar kitörése alkalmával mindkét tisztviselő aludt és még arra sem ébredtek fel, mikor a szél az ablaktáblákat letépte.

Éjjel fél két órakor borzalmas recsegés hangjára ébredtek fel. Az épület falai inogni kezdtek, a mennyezetről omlott a vakolat. A két ember valósággal kétségbeesve ugrott ki az ágyból. Azt hitték, hogy földrengés van s azért omladozik az épület. Hiányos ruhában menekültek ki a szabadba, ahol valóságos felhőszakadás zudult az illetők nyakába.

A nagy recsegésre a szomszédok is kijöttek s fáklyákkal világították meg a roskadozó házat. Az épületnek nem volt sem tetőzete sem kéménye. Ott hevert a kémény és a tető a falak tövében. Letépte, kidöntötte a szél.

Isteni szerencse volt, hogy a kémény nem a mennyezetre omlott, mert akkor a két tisztviselő föltétlen ott pusztult volna a házban.

Reggel az esetet jelentették Korda Andornak, aki korántsem fogta fel oly tragikusan a helyzetet:

— Épen hat éve volt az éjjel, hogy a nagy vendéglő tetőzete összeomlott, akkor meg én forogtam veszélyben.

Tegnap már megkezdtek a lerombolt tető felépítését. A szakértők ugyanis megállapították, hogy az épület falának semmi baja sem történt úgy, hogy minden veszedelem nélkül új tetőt lehet ráhuzatni.

A vihar által okozott kár igen nagy.

HIREK

* Jézus Szent Szive ünnepe.

Holnap, pénteken nagy ünnepe lesz a róm. kath. egyháznak: Jézus Szentséges Szívének ünnepe. A Szent Sziv tiszteletére a székesegyházban d. e. 9 órakor ünnepélyes szent mise lesz, melyen teljes segédlettel dr. Belopotoczky Kálmán v. b. t. t., nyug. tábori püspök, nagyprépost pontifikál.

* **Kongregációi élet.** Az Urnök kongregációja ma reggel 8 órakor tartja közös szent áldozását a Szent László-menedékház kápolnájában és ugyanott d. u. 5 órakor tartja rendes összejövetelét.

* **Uj pápai prelátus.** Váradi Géza tábori főpápnak, aki a pécsi egyházmegye kötelékébe tartozik, X. Pius pápa a prelátusi méltóságot adományozta. Váradi Géza, mint tábori főpap ezredesi rangban van.

* **Megkezdik a szavazók összeírását.** A belügyminisztertől tegnap rendelet érkezett a vármegyéhez a szavazók összeírása tárgyában. A rendelet egyelőre nem tartalmaz részletes utasításokat arra nézve, hogy miként eszközöljék az összeírást. Ezt a miniszter később fogja megadni, amikor a központi választmányt rendeletileg utasítja. Egyelőre csak a törvény 55. §-ába foglalt intézkedések előkészítésére hívja fel a miniszter az alispánt. A rendeletben különben tudatja a belügyminiszter, hogy a törvény 1914. március 31-én életbe lépett. Egyelőre az állandó lakással bírók összeírása képezi az összeíró küldöttségek feladatát. Az egy évi lakási idő 1913 július 1-től számítandó. A rendelet többi részében a 10 segédnél több alkalmazottal bíró iparosok összeírására a rendelet külön intézkedést tartalmaz. A központi választmányban erősen várják az újabb rendeletet, mely ha megérkezik, nyomban megkezdik az összeírást. Erre vonatkozólag már az összeíró bizottságok megalakítása iránt a fősolgabírák kész vannak javaslatokkal s ha a rendelet megérkezik, nyomban munkába is lépnek. — A miniszteri rendelet Nagyvárad városához is megérkezett.

* **A győri egyházmegye káptalani helynöke.** Azzal a ténnyel, hogy dr. Várady L. Árpád kinevezett kalocsai érsek a hétfőn tartott konzisztoriumon bemutatva a győri káptalannak érseki kinevezését, a győri püspöki szék jogilag és tényleg megüresedett. A tridenti zsinat rendelkezései szerint széküresedés esetén a kormányzó hatalom a székeskáptalanra száll át, mely nyolc napon belül köteles káptalani helynököt (vicarius capitularis) választani. A győri székeskáptalan tegnap délelőtt 10 órakor gyűlt össze, hogy megválassza a széküresedés tartamára a káptalani helynököt. A választás dr. Balics Lajos kanonokra esett. Az új káptalani helynök eddig is résztvevett az egyházmegye kormányzásában, mint Várady püspöknek általános helynöke és ügyhallgatója.

* **Kanonoki kinevezések.** Király Öfelsége a munkácsi székeskáptalanban megüresedett iskoláskanonokságra dr. Szabó Simon címzetes kanonok, ungvári theologiai tanárt; a kancellárkanonokságra dr. Hadzsega Bazil ungmegyei főesperest; a mesterkanonokságra pedig dr. Suba György ungvári theologiai tanárt nevezte ki.

* **Báró Gerliczy Ferenc betegsége.** Őszinte részvétellel vesszük a hírt, hogy báró Gerliczy Ferenc országgyűlési képviselő, a nagyváradai Kath. Kör elnöke, ismét súlyos betegen fekszik deszki kastélyában. A báró hónapokkal ezelőtt súlyos beteg volt, de látszólag visszanyerte egészségét. Most azonban régi baja kiújult, amelyhez még komplikációk is járultak. A köztisztületben álló főur állapotja súlyos és nem életveszélyes.

* **A városi könyvtárbizottság** tegnap délután tartotta meg június havi gyűlését. A gyűlés fontosabb tárgyai a következőképpen intéztettek el. Az Orvos és Gyógyszerész Egylet ismeretes megkeresését a bizottság örömmel vette tudomásul. A Szigligeti Társaság a M. és K. O. Főfelügyelősége és a városi tanács jóváhagyása után megkapja a kért másodpéldányokat. A jövő évi költségvetés a bizottság lelkiismeretes gondosságával 15,200 koronában állapított meg. Az új könyvtárpalota az elnöki előterjesztés szerint a diszletraktár helyén fog felépülni. A könyvrendelést 5000 korona értékben számították. Végül a nagytakarítók és a felhalmozódott könyvanyag feldolgozására augusztus hónapban a könyvtár zárvatartását határozta el a bizottság.

* **Az alkohol áldozata.** Nagybaródon a hétfői heti vásáron Szirka János és neje ujjágási lakosok (Szilágy megye) a kellenél többet ittak. Este, mikor hazafelé akartak menni, utjuk a községi patak mellett vezetvén el, az asszony, akinek gyomra égett az alkoholtól lehajolt, hogy igyék a patak vizéből. Az alkohol, úgy látszik, erősebb volt mint ő, mert mihelyt lehajolt, azonnal arccal bukott a patakba s annak dacára, hogy kevés viz volt benne mégis ott lelte halálát, mert nem volt ereje felemelkedni. A községi orvos konstataulta a halált s a halál okául megfulladást jelölt meg. A hulla eltakarításáról a községi előjárósággal a csendőrség gondoskodott. Hány ilyen tragikus példa után fog a nép az alkohorról leszokni!

* **A mészáros iparosok a polgármesternél.** A meleg idő beálltával a nagyváradai közvágóhidon ismét tarthatatlan állapotok vannak. A mészárosok annyira sem tudják a levágott jószágok husát kihűteni, hogy elszállíthassák a vágóhidról. A hűtő berendezésnek csufolt kamarát már ellátta jéggel a város, de annak már hirehamva sincs, a hűtőkamara célszerűtlensége folytán. A hűtőkamarában a hus megzöldül, megromlik. Az előző évben a város akként segített a bajon, hogy a jéggyárból naponta ingyen 150 tábla jéggel látták el a közvágóhidat. A mészáros iparosok Czeglédy Jeremiás elnöke alatt küldöttségben jártak Rimler Károly polgármesternél s kérték a várost, hogy ez évben is tegyen valamit a jégkamara dolgában; nevezetesen ezuttal 200 tábla jégre volna szükség. Annál inkább kéri ezt, mert a vágóhid használatáért tetemes összeget fizetnek s ezért köteles a város mindenről megfelelően gondoskodni. A város tanácsa azonban abban állapodott meg, hogy a jégtáblákat darabonként 10 fillérért bocsátja a vágóhid rendelkezésére.

* **Titkárváltozás a Fotó klubban.** Máté Pál a Fotó klub titkára tegnap beadta a titkári állásról való lemondását. A lemondás felett a klub választmánya fog dönteni.

* Lezuhant a toronytetőről.

Szombat este súlyos szerencsétlenség ért egy fiatal iparostanulót Dízseren. A hitközség most renováltatja a templomot. A munkálatok nagyrészt, nevezetesen a tetőzetnek palával áteserelését szombat estére fejezték be. Szombat délután a torony tetejét fedték s ennél a munkánál Pánti István 19 éves eserepező tanuló is segédkezett. Hat óra után Quai Lajos vállalkozó felszólította a munkásokat, hogy hagyják abba a munkát. A munkások a templom tövében gyűltek össze s hozzáálltak a vacsorához. Falatozás közben fájdalmas nyögést hallottak. A tanuló nem volt a társaságban, ami gyanúra adott okot. Egyszerre ijedjen ugráltak fel s indultak Pánti keresésére. A torony előtt meg is találták a szerencsétlen tanulót eszméletlen állapotban. A körülmények azt bizonyítják, hogy Pánti a torony tetőzetéről lezuhant. Azonnal orvost hívtak, azonban a szerencsétlen legényt nem tudták eszméletre téríteni. Tegnap még mindig önkívületi állapotban feküdt. Az orvosok véleménye szerint oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy bele fog halni sebeibe.

* **Amit eddig lehetetlenségnek hittek.** Egy eseményeszerű dologról számolunk be. Egy kulturmunka került ki nemrég a sajtó alól, amely, ha nem is oldja meg az ingyenes népoktatást, feltétlenül közelebb hozza ezt a kérdést a megoldás stádiumához. Megteremtették azt, amire még gondolni sem igen lehetett, hogy valamikor létrejöhessen: az első óriási magyar lexikont, amely szédítő tanúsága annak, hogy mennyit haladt magyar kulturánk az utolsó évtizedben. Tolnai Simon, a magyar könyvkiadók boszorkánymestere, lehetővé tette, hogy a magyar publikum teljesen ingyen egy hatalmas, méreteiben csak az angol és francia óriási kiadásokhoz hasonlítható Világlexikonhoz jusson. — Tolnai Világlexikona minden egyes köteté, melynek pompás bronz-domborművel ékesített beöntési tábláját Helbig iparművészeti tanár tervezte s 160 egyetemi tanár és kiváló író szellemi munkáját dicséri, 7—800 oldal terjedelmű. A gyönyörű tartalmat mintegy 1300 kép, színes műmelléklet és térkép díszíti. Ezt a remekművet, amely a magyar tudás igazi diadala, azok, akik a Tolnai Világapjára kilenc koronával félvre előfizetnek, teljesen ingyen, minden ráfizetés nélkül kapják meg. Bolti ára azonban kötetenként husz korona. A mű maga több millió koronás vállalkozás, 25 kötetből fog állani, amelyekben összesen 16,000 oldalon 30,000 kép, színes műmelléklet és térkép foglal majd helyet. Ebből a műből a negyedik kötet július hó elején jelenik meg.

* **Tanulmányuton.** Tegnap husz budapesti diák (VIII. ker. Üllői-uti polgári iskola) érkezett Nagyváradra dr. Balassa Géza tanár vezetésével. Feliczides Lajos igazgató kalauzolása mellett megnézték a székesegyházat, muzeumot, városházát, csendőriszkolát stb. Ma kirándulnak a két fürdőbe, azután megnéznék több váradi gyárat, többek közt a Hungária cipőgyárat is. Ma este tovább utaznak Csucsára, onnan Révre s aztán Kolozsvárra. A diákok a Katholikus Kör vendéglőjében kapnak kitünő ellátást.

* **A tüdőbetegek szanatóriuma készen van.** A tüdővész ellen védekező egyesület igazgató választmánya tegnap délután ülést tartott a városházán, Fetser Antal felsz. püspök elnöke alatt. Jelen voltak: Hlatky Endre főispán, dr. Vucskics Gyula kanonok, dr. Konrád Márk, Pallay Lajos, dr. Molnár Imre, dr. Gerő Sándor, dr. Edelmann Menyhért, Schenker Ferenc, Kiss Dávid Láng József, dr. Fráter Pál. Fetser Antal elnök bejelentette, hogy a szanatórium építése és berendezése már nagyjában elkészült.

s a város is a csatornázás helyett a Prisztér rendszerű fertőtlenítő építését már megkezdte. — Az ápoló apácákra nézve megegyezés jött létre, összesen hat apáca fogja az ápolást teljesíteni. Az évi közgyűlés vasárnap, jun. 21-én délelőtt 11 órakor lesz a városházán. A szanatórium ünnepélyes megnyitása ez év őszén lesz. Apróbb ügyek elintézése után az ülés véget ért.

* **A Lourdesi Magyar Nemzeti zarándoklat** iránt már eddig is megnyilvánult nagy érdeklődésre való tekintettel Gaibl Sándor p. praelátus, apátkanonok (Pozsony, Káptalan-u. 3) ezúton kéri a zarándoklatban résztvevni szándékozókat, hogy jelentkezéseiket mielőbb küldjék meg fenti címére, mivel a még rendelkezésre álló helyek a jelentkezések sorrendjében lesznek betöltve. Programokat készséggel küld az érdeklődőknek.

* **Az apacs álma.** Tegnap este ilyen címmel bemutatta a Vigadó varieté-színház az első nagyváradi moziszkeccset. Szövegét Tompa Béla írta, a Szigligeti-színház tagja. A szkecs szerepeit *Szentgyörgyi Márta, Sik Rezső, Leöwey Leó és Vank István* játszották. Ki kell emelni ezt az előadást a szürke napi események közül, mert bizonyos, hogy új utat nyitott meg a váradi irók előtt. Az első kísérlet nagyszerűen sikerült. — A közönséget kellemes bizsergés, öröm és ujjongás fogta el, nemcsak akkor mikor meglátta a vásznon az ismerős váradi utcákat, hanem izgatta maga az esemény is, amit az első moziszkecs premier rejtett magában. Igazi premierláz volt. A szereplők alakítása meglepően jó ugy a vásznon, mint a színpadon. Ezekkel a színészekkel kell, hogy meghódítsák a váradi publikumot az eljövendő váradi moziszkecs irók. De *Székely Jenő* is megmutatta, hogy nagyszerű filmet lehet Nagyváradon is csinálni. A betét invenciózus zenéjét Mautner Gusztáv írta. Tegnap két előadás volt és minden jegy elkelt. (p. j.)

* **Eladó ház.** Ritoók Zsigmond-utca 21. szám alatti két ház, jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett, szabad kézből eladók. Biharmegyei Takarékpénztár.

* **Ingatlan eladás.** Nagytelek-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Kiadó lakások.** Szacsavay-utca 11. számú házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel f. évi NOVEMBER 1-ére kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

x **Petőfi-utca végén a Törköly-mérő-ut 114. sz. alatt két egyszobás lakrész** május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál, Kossuth-utca 6.

x **A legjobb akarattal kérem** győződjön meg a világhírű Rádium Behémi Japán Roma hegedű hur különlegességeimről. Gramofon lemez újdonságok Király, Fedák, Rózsa, Környe, Fráter nagyszerű felvételei. Saját készítményű modern cimbalmok, gramofon, hegedű és az összes hangszerek javítása olcsón. SIMON GYULA Rákóczi-ut 22. hangszerkészítő.

x **Kossuth-utca 2. sz. házban** a volt Sziehta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadók. — Ugyanott az emeleten egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x **Egy nagy raktárhelyiség** a Szacsavay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

x **Szerencsétlen gondolat** izzadó lábra zsiros kenőcsöt kenni, tönkre teszi a harisnyát s az amugy is nedves láb a megolvasztott kenőcsben cupog. Száritóra van szükség s mi szárit jobban mint a por. Egy igen szerencsés összetételű olasz port árul az „Ujvárosi drogueria“ lábizzadás ellen, 70 fillérért egy nagy dobozzal.

x **Kiadó lakások.** Szöllős-utca 12. szám alatt két szobás lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. — Csí-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Hattyu-utca 35. sz. alatt egy szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r.-t-nál, Kossuth-utca 6 szám.

x **LEGU TALP.** Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy műhelyemet Nagy Sándor-utca 4. szám alatt megnyitottam, hol a szabadalmazott LEGU nevű anyagból, mely már külföldön régen bevált új és használt cipőkre szegezés és varrás nélkül féltalpakat ragasztok fel. Legu talp vízmentes! ruganyos! és tartós! Nagyváradon csak nálam kapható. Tessék próbarendelést tenni. Tisztelettel György István.

x **Női fehér vászon fél cipő** amerikai forma bőr sarokkal gombos, fűzős, kivágott, spangnis 5 korona, szarvasbőr női fél cipő, finom női bőr fél cipők minden színben 5 korona. Szandál 20—25 számig 2 korona, 26—28-ig 2 K 60, 29—34-ig 3 K 20, 35—43 4 K. Férfi chevrau amerikai cipő 10 K. Kalapok uri divat cikkek fehérneműek legolcsóbb beszerzési forrása FEKETE JENŐNÉL Szent János-utcán Kis Pipa vendéglő mellett. Telefon 13—70.

* **Kondor Ernő muzsikál.** A Fekete Sas kávéházban szombaton és vasárnap mutatkozott be kitűnő bandájával Kondor Ernő az ország legelegánsabb primása, a kiváló nótaköltő. A kávéház zsufolásig megtelt előkelő közönséggel. Ott voltak Kondor régi barátai s a publikum páratlan melegséggel ünnepelte a művészt, aki teljesen fejlett technikával játszik, ura hangszerének s híressé vált nótáit, éppugy mint a legdivatosabb dalokat, operetteket pompásan muzsikálja. Még nyolc estén hangversenyez a Sasban. Tekintve az óriás érdeklődést, jó ha asztalokat előre lefoglal a közönség.

„The Roosevelt Shoe“
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag
Reichard Dezső
cégnél
Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

**A legszebb
kézimunkák**
Tátray cégnél
Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

x **A legújabb párisi kalap-ujdon-ságok** egyedül KOHN HELÉN kalapüzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlésebb és a legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalapszállítója. Átalakításokat modellek után vállal.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpadiás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmuukákat fog és gyökér huzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

vizsgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

**IGAZSÁG-
SZOLGÁLTATÁS**

§ **A három kísérő.** Magyar János berettyóújfalui gazdálkodó ez év február 8-án délután tanyájáról betért a községbe pénzt váltani. Pénzváltás után Berényi Mihály koresmájába tért és ott idogálni kezdett. Eközben ráesteledett. Három legény, Tikász Lajos, Szücs János és Papp Ferenc ajánlkozott, hogy a sötét téli estén hazakísérik. A községen kívül aztán megtámadták és negyvenhat korona készpénzt elraboltak tőle. A rendőrök később elfogták a három rabló legényt, akiket letartóztattak és azóta fogságban ülnek. A nagyváradi kir. törvényszék esküdtbírósa tegnapelőtt kezdte tárgyalni Szöllősi Gyula elnöklése alatt a rabló legények bűnügyét. A vádlottak beismerik tettüket. A vádhatóságot dr Szolnok Jenő kir. ügyész képviseli, a vádlottak védelmét pedig dr Böszörményi László és Hraniczky Károly ügyvédek látják el. Tegnap hozta meg a bíróság az ítéletet. Tikász Lajost 1 és fél évi, Szücs Jánost 6 havi, Papp Ferencet pedig 7 havi börtönre ítélte az esküdtbírósa.

TÁVIRÁTOK

Tárgyalják a közigazgatás reformját.

Budapest, június 17.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délután a képviselőház pénzügyi és közigazgatási bizottsága ülést tartott. Az ülésen a közigazgatási reform tárgyalására a pénzügyi bizottság előadójává Beöthy Lászlót, a közigazgatási bizottság előadójává Rakovszky Ivánt választották meg.

Merénylet készült a cár ellen.

Odessza, jun. 17.

A cári család megérkezése alkalmával letartóztattak egy veszedelmes anarchistát. Az anarchista az

elfogatás alkalmával igen heves el-
lentállást fejtett ki. A rendőrök bom-
bát találtak az anarchistánál, a cár
ellen akart merényletet elkövetni.

A csata halottjai.

Durazzo, június 17.

A kormány csapatai ma délelőtt elte-
mették a csata alatt elesett katonákat. A
temetés egész délelőtt tartott. Thomson ez-
redes hulláját bebalzsamozták és úgy fogják
hazaszállítani. Ma a felkelők két követet
küldtek a fejedelmi palotába, ahol hosszasan
tárgyaltak.

Durazzót körülzárták.

Bécs, jun. 17.

(Saját tud.) A fölkelők csapata körül-
zártá Durazzót és gyengén védett helyen a
városba vonulnak. **A város eleste órák
kérdése.**

Róma, jun. 17.

(Saját tud.) Ma a felkelők a 'fejedelem
albán csapatát a felkelők körülzárták és
megtizedelték.

Veronálmérgezés.

Budapest, június 17.

(Saját tudósítónktól.) Szamuely
Tibor volt nagyváradi ujságíró, ma
reggel eszméletlen állapotban tanál-
ták szobájában. Az asztalon egy po-
hárban veronál maradék volt. Eddig
még nem lehetett megállapítani,
hogy öngyilkosságról vagy véletlen-
ségről van szó. Szamuely állapota
nagyon súlyos. A lakásadója beszál-
lította a Rókus kórházba.

Mozgalom a tótok között.

Kassa, jun. 17.

(Saját tudósítónktól.) A felvi-
déki tótok között nyomtatványokat
osztanak, a melyekben arra hívják
fel a tótokat, hogy szervezkedjenek
és követeljék a kormánytól,
hogy az elemi iskolákban a tót
anyanyelvű községekben a tanítás
nyelve tót legyen.

Görög ország segélyt kér.

Belgrád, június 17.

A görög kormány ma a szövetség alap-
ján felkérte a szerb kormányt, hogy a bol-
gár határokon két hadosztályt helyezzen el.

Elégtételt adnak a zsidóknak.

Berlin, június 17.

A német diák szövetség 1896-ban elha-
tározta, hogy a zsidóknak egyáltalán nem
adnak elégtételt. Ma a szövetség ezt a hatá-
rozatát felfüggesztette.

Gyilkos irnok.

Arad, jun. 17.

Andree György asztalost ma halva
találták ágyában. A rendőrségnél
reggel jelentkezett Andrea Lázár a
meggyilkolt testvére, aki elmondta,
hogy bátyját ő lőtte agyon. Andrea

György ugyanis összeveszett felesé-
gével és megakarta ölni, ezért lőtt
rá testvére.

Regénycsarnok.

Modern Bar Kochba.

— Regény. —

Irtá: Cseres Andor. 31.

— Pierpont Morgan! — így magyará-
zott a vezérigazgató hallgatónak, akik két
emberből állottak, a főispánból és Linden-
fest Abrahámból, az ipából, akit én nem is-
mertem személyesen, a milliárdos, a vasuti
tröszt királya, egyszerű emberből lett több-
szörös milliárdos, miért ne lehetnénk mi is
azok? mi kell hozzá, mint az, hogy tul tegye
magát az ember a társadalmi élet korlátain,
alakuljon át Ubermentsché, gondoljon egye-
dül arra, hogy ha meggazdagodni akar, le
kell gázolnia mások érdekeit, a fő az én! az
Ubermentsch nem köteles a társadalmi elő-
telet fejet hajtani.

— A meggazdagodás alapfeltétele —
folytatta tovább a vezérigazgató, — az, hogy
az ember a törvényt is úgy tekintse, ahogy
kell. A törvény nem az übermentsch szá-
mára lőn alkotva, de nem ám! — A tör-
vény holt betű, — csak akkor kél benne
élet, mikor a kir. ügyész vádol és három
vagy egy tagból álló bíróság ítél. Uraim!
azok is emberek! — emberek! és micsoda
emberek?! Avatból, vérből és husból van-
nak. Esznek és alusznak, amikor kell.

Az óra gépezete igazgatja gondolataikat,
nem csupán életüket. Az übermentsch gon-
dolkodik magától és magában és cselekszik.
Három vagy több ember véleményére nem
ád semmit. Miért adna! — azok, akik ítél-
nek, tévedhetnek, de az übermentsch nem
tévedhet. Tessék csak figyelembe venni,
hogy Franciaországban egykor III. Napóleon
császár nevében elítélték a köztársaság em-
bereit. Avagy közelebből: a portugálok
még nem is olyan régen Manuel király ne-
vében ítéltek a lázadó köztársaságiak felett
és ma? a köztársaság bírái ítélnek a király
emberei felett.

— Kérem, változnak az idők és benne
az emberek. A modern ember nem ád arra
semmit, hogy azok, akik ő felsége a király
nevében olyan komoly arccal mit monda-
nak, a modern ember azt moedja: Én így
tartom jónak és helyesnek, a többi be-
széljen úgy, ahogy akar. Ha Pierpont Mor-
gán mindig azokra hallgatott volna, akik
fekete talárban burkolózva hirdetik ki az
ítéletet, soha sem lett volna milliárdos. Az
ő dolgaiban benne van, benne él az über-
mentsch eszmeje és akarata.

— Azt hiszem, megértették mélyen tisz-
telt hallgatóim.

A főispán helyeslően bólintott, azonban
Lindenfest Abrahám a nagy szónok ipa,
jobb kezével átnyult a baloldali fejéhez és
vakszeme felett megvakarván azt, nagyokat
pislantva, de szaporán, — így szólt:

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Buza októberre	— — —	12,98
Buza 1915. áprilisra	— — —	13,12
Rozs októberre	— — —	9,33
Zab októberre	— — —	7,84
Tengeri májusra	— — —	7,50
Tengeri júliusra	— — —	7,65
Tengeri 1915. május	— — —	7,32

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	776.—
Osztrák hitelrészvény	—	600.—
4%-os koronajáradék	—	79,95
Osztr. magy. államv.	—	682,50
Jelzálogbank	—	400.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	490.—
Hazai bank	—	273.—
Magyar bank	—	487.—
Keresk. bank	—	3565.—
Rimamurányi	—	611.—
Salgótarjáni kőszén	—	682.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	990.—
Közuti vasut	—	580,25
Városi villamos	—	309.—
Adria	—	573.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. KRÜGER ALADÁR.

1365—1914. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi
LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírre
teszi, hogy a nagyváradi kir. járásbírósnak
1914. évi V. 1772—1 számu végzése követke-
zőben Horváth Lajos javára ** ellen 100 kor.
s jár. erejéig 1914. évi április hó 22-én fogana-
tosított kielé. é. i. végrehajtás útján le- és felül-
foglalt és 935 kor. becsült következő ingósá-
gok u. m.: batorok stb. nyilvános árverésen el-
adatnak.

Mely árverésnek a fenti kir. járásbírósnak
1914-ik évi V. fenti számu végzése folytán 100
kor. tőkekövetelés, ennek 1913. január hó 1
napjától járó 5°/₁₀₀ kamatai, ¹/₃ ^o/₁₀₀ váltódíj és
eddig bírósálg már megállapított költségek ere-
jéig Nagyváradon, Rimanózi-utca 1 sz. házban
leendő megtartására 1914. évi június hó 19-ik
napjának délutáni 6 órája határidőül kitévetik
és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly
megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett
ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108.
§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-
többet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul
is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat
mások is le- és felülfoglaltatták és azokra ki-
elégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az
1881. évi LX. t.c. 120. §. értelmében ezek ja-
vára is elrendeltetik.

Kelt Nagyváradon, 1914. évi június hó
4. napján.

Bako Bálint
kir. bir. végrehajtó.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hi-
vatlanál nyugdíjazás folytán megürese-
dett, évi 2000 kor. fizetés, 250 korona
nyugdíjba beszámítható személyi pótlék
és 720 korona lakbérrel javadalmazott
nyugdíjgennyel egybekötött, választás
útján betöltendő rendőrfelügyelői állásra
ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni szándékozókat,
hogy szabályszerűen felszerelt Hlatky
Endre ur Óméltóságához Nagyvárad vá-
ros főispánjához címzett kérvényeiket
hozzám (Városháza I. emelet 4.) 1914.
évi július hó 4. ik napjának d. u. 5 órá-
jáig annál is inkább adják be, mert a
később beérkező kérvények figyelembe
nem vétetnek.

A választás Nagyvárad város tör-
vényhatósági bizottságának ez évi július
havi rendes közgyűlésén fog megejtetni.
Nagyvárad, 1914. június 17.

Rimler Károly,
polgármester.

PETRY ÁRPÁD

óráás és látszerész

Tarsoly és Risztó-cég mellett.

Amateur fényképészeti cikkek és felszerelések raktára. Legnagyobb látszerészeti üzlet. Orvosi rendeletre is a legjobb és legolcsóbb kiszolgálás.

Helyi és vidéki telefon 181. sz.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.

Széchenyi-tér 2. szám.

Rimanóczy palotával szemben.

MEGNYILT! MEGNYILT!

Az új csipke, himzés, harisnya áruház

Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olcsón még nem vásárolt. Különböző újdonságok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel

Friedmann Jenő

MEGNYILT! MEGNYILT!

Szőlőmoly ellen az egyedüli biztos szer a **BAGOL.**

Kapható:

KONDOR DEZSŐ

cementkereskedőnél,

Nagyvárad Nagypiac-tér 1. sz. (Fűchst-palota.)

Ha nincs megelégedve szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy 25 m pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és T. RSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepí önt az ottani szolid, sziszó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Van szerencsém Nagyvárad és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy

Nagyváradon, Rákóczi-ut 19. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelő

műköszörüldét nyitottam.

Elvállalok mindennemű borotvák, kések, ollók, hajvágógépek huszörlogépek, ló- és juhnyírógépek javítását és köszörülését. Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi illatszerek, fej- és arcápoló pipereszerket, mindennemű acél-árukat, ugymint borotvát, ollót, hajnyírógépet, yukszemvágó, papír-, zseb- és tollkést, valamint az összes fodrászati cikket. A nagyérdemű közönség szives párfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Koller Ágoston műköszörüs

Belépési felhívás

Filléres Tak.- és Segélyszövetkezet 12-ik évtársulatába.

A Leszámitoló és Jelzálogbank Rt. kebelében működő

FILLERES TAKARÉK ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET

1914 máj. 1-én új évtársulatot nyitott

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartama alatt — 3 éven át — hetenkint kötelezőleg fizetendő 20 fillér képezi s kiki tetszése szerinti számban jeyezhet üzletrészeket.

A szövetkezet célja az, hogy egyrészlől a tagok részére kisebbszerü hetenkint ismétlődő betétek által a vagyongyűjtést lehetővé tegye, másrészlől, hogy ugyanezen tagok betéteik arányában első kamatláb-mellett kölcsönöket kaphasson.

A beiratások a LESZÁMITOLÓ ÉS JELZÁLOG-BANK helyiségében (Bémer-tér, Léway-palota) eszközölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesíthetők.

A vidéki beiratkozók a heti befizetéseket a postatakarékpénztár utján portómentesen teljesíthetik.

A beiratkozásnál üzletrészenként 10 fillér beiratási díj fizetendő.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

Nagyvárad, 1914. április hó.

Filléres TakaréK és Segélyszövetkezet

Ö csász. és Apost. kir. Felségének

legfelső felhatalmazása folytán.

A közös katonai

jóteKony célokra szánt

30. csász. kir. államsorsjáték.

Ez a sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625.000 korona összértékben.

A főnyeremény **200.000** korona.

A húzás 1914. július 2-án fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a jóteKonycélu sorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 5. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-távirdahivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. államsorsjátékok vezérigazgatóságától. (JóteKonycélu sorsjátékok osztálya).

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedül valódi kölniviz, kölniviz-szappan és puder minden jobb drogueriaiban, illatszert és gyógytárban kapható.

Ügyeljünk a pontos címre: **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Minden hasonlónevü utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Nagyváradon: **Farkas István** drog. és **Darvas István** Ujvárosi drog. (Sas pasage.)

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest, VIII.

Műszaki harisnyakötőde

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
(Ausländer férfisabócég után.)

KÉSZIT új férfi fuszekliket és női harisnyákat a legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó árban. Elvállal fejeléseket s javításokat, valamint azsur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhöz a legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendelés meggyőző mindenkit a harisnyák jóságáról. Az üzlet 14 év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Marknal szerzi be.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy papi és civil ruha tökéletességét

áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra szerényesen kiutazom.

Alkalomra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel
VAJNOVSZKY KÁROLY
papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 82. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvária-utcán egy üres telek eladó.

Kérjünk és fogyasszunk mindenütt

Nagyváradai sört!

mert szín, íz és maláta-tartalom tekintetében a legelső gyárak termékeivel vetekszik és amellet olcsóbb.

Rendeléseket már 10 üvegtől kezdve a városi raktár házhöz szállít. Állandó vevők ingyen jeget kapnak.

Nagyváradai Sörgyár Részv.-Társaság

Gyári telefon 439. Városi raktár (Nagypiacz-tér), telefon 471.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Félikusz-fürdőbe induló fürdővonatok.

Nagyvárad és Váradvelence állomásairól

Nagyvárad állomásáról ind.	reggel	4 ó. 35 p. érk.	Félikusz-fürdőbe reggel	5 ó. 02 p.
V.-Velence	"	4 " 47 "	"	5 " 02 "
Nagyvárad	" d. e.	8 " 00 "	"	8 " 33 "
V.-Velence	"	8 " 10 "	"	8 " 33 "
Nagyvárad	"	10 " 00 "	"	10 " 33 "
V.-Velence	"	10 " 10 "	"	10 " 33 "
Nagyvárad	" d. u.	2 " 30 "	"	3 " 03 "
V.-Velence	"	2 " 40 "	"	3 " 03 "
Nagyvárad	"	4 " 55 "	"	5 " 23 "
V.-Velence	"	5 " 00 "	"	5 " 23 "
Nagyvárad	"	5 " 35 "	" este	6 " 03 "
V.-Velence	"	5 " 43 "	"	6 " 03 "
Nagyvárad	" este	8 " 31 "	"	9 " 03 "
V.-Velence	"	8 " 41 "	"	9 " 03 "

Félikusz-fürdőből visszautazás

Félikusz-fürdőből ind.	reggel	7 ó. 45 p.-kor. érk.	Nagyváradra d. e.	8 ó. 20 p.-kor.
"	" d. e.	8 " 40 "	"	9 " 10 "
"	"	10 " 39 "	"	11 " 10 "
"	" d. u.	3 " 10 "	"	3 " 40 "
"	" este	6 " 59 "	"	7 " 30 "
"	"	9 " 10 "	"	9 " 40 "
"	" éjjel	10 " 32 "	"	éjjel 11 " 00 "

Hódmezővásárhelyi Dankó Béla utóda Virág Károly az egész idényre szerződöttetett hirneves zenekara a Nagyvendéglő teraszain naponta 3-szor hangversenyez. Eredeti hegyiborok, elsőminőségű Kőbányai sörök, konyha házi-kezelésben, mérsékelt étlap árák állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Délután 5 órától este 9 óráig a zene hangversenyen egy hirneves tárogatós közreműködik Minden szombat este tombolajáték, játék után táncmulatság a gyógyteremben Virág Károly és zenekara mellett. Konfetti, serpentin és tűzijátékkal egybekötve minden belépési díj nélkül. Érdekes csolnakázás egész napon át a «Halas taván» este 9 óráig.

Az utolsó vonatindulás Félix-fürdőből este fél 11-kor N.-Várad felé.

Belépési felhívás

A Magyar Takarékszövetkezet X. évtársulatába való belépésre.

A Magyar Bank kebelében működő „Magyar Takarékszövetkezet”

1914. év július hó 1-én megnyitja

X. évtársulatát,

melyre az igazgatóság ez uton hívja fel Nagyvárad város és Biharvármegye közönségének figyelmét.

Az új évtársulatba való belépés 3 éven át hetenként fizetendő 20 filléres üzletrészek lejegyzésével történik, melyek tetszésszerű számban jegyezhetők.

Belépések a Magyar Bank r. t. (Szent László-tér Sas-palota) helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor eszközölhetők és egy heti befizetés után mindenki megkapja a nevére kiállított befizetési könyvecskét.

Vidéki befizetések portómentesen postatakarék pénztár utján eszközölhetők.

A szövetkezet célja tagjait apróbb betétek utján való takarékosagra buzdítani, a tagok esetleges hiteligényeit a legutányosabban kielégíteni és az igénybe vett hitel visszafizetésére könnyű módot nyújtani. A szövetkezeti tagok a teljesített befizetések $\frac{1}{5}$ részét minden kezes nélkül bármikor előnyös kamattétel mellett kölcsön vehetik. A szövetkezeti tagok a befizetett tőkájukat a reá eső üzleteredmény részesedéssel együtt (minden egy koronás üzletrész után K 11.) megkapják.

A beiratások alkalmával minden 20 filléres üzletrész után 5 fillér beiratási díj fizetendő. Késedelmes befizetéseknél pedig amennyiben a tagok a késedelmet idejekorán pótolják, késedelmi illetéket nem fizetnek.

A Magyar Takarékszövetkezet igazgatósága.

Ertesítjük t. feleinket, valamint a t. közönséget, hogy a

Bécsi biztosító társaság

biharmegyei főügynökségét átvettük és a biztosító irodát helyiségünkben (Rimanóczy-utca 6. sz.) rendeztük be, hol mindennemű biztosítás u. m.

tűz, jég, betörés, üvegtörés, szállítmány és életbiztosítás

a legelőnyösebb feltételek mellett köthető. Ugyancsak átvettük a

Providentia biztosító társaság

főügynökségét is, melynek minden ágazatát u. m.

baleset, automobil és géptörés elleni és szavatossági biztosításokat

kultiválni fogjuk.

A t. érdeklődő feleknek minden felvilágosítással készséggel szolgálunk (Telefon: 840. szám.)

Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmi bank részvénytársaság.

A Katholikus Népszövetség nagyváradai szervezete.

CÉL: a keresztény polgárok tömörítése minden romboló áramlattal szemben; a vallásos és hazafias érzés istápolása, a keresztény közönség közt az összetartás fokozása.

JELSZÓ: a szeretet egyesít, az egység erőt ad.

Tagsági díj egy évre 1 korona, melynek fejében a tag megkapja a havi füzeteket, naptárt ingyen jogi tanácsadásra tarthat igényt s részt vehet a Népszövetség ünnepélyein és értekezletein.

Katholikus Népszövetségi Otthon.

A Katholikus Népszövetség nagyváradai szervezetének tagjai részére alakult társas kör. **Tagsági díj egész évre négy kor.** Helyisége a Katholikus Kör épületében, Szilágyi Dezső-utca 5. szám alatt van.

A Katholikus Népszövetség jogvédő irodája

A népszövetségi tagoknak ingyen ad jogi tanácsot minden közigazgatási, peres, perenkívüli, telekkönyvi, adóügyben stb.

Hivatalos órák: minden pénteken délután 6-tól fél 8-ig.

Hivatalos helyiség: a Katholikus Népszövetségi Otthon könyvtári helyisége.

Népszövetségi Hitelszövetkezet

Célja a népszövetségi tagok takarékoságát előmozdítani és tagjait az alapszabályokban körülírt határok közt segíteni. Jelzálogi kölcsönt ad. Elfogad betéteket.

Heti 20 filléres befizetések mellett működik.

Hivatalos helyisége a Katholikus Népszövetségi Otthon helyiségében van, a hol a heti befizetések minden héten hétfőn és csütörtökön d. u. 2—5 óra közt eszközöltnék.

A Katholikus Népszövetség biztosító osztálya.

Előnyös feltételek mellett elfogad **életbiztosításokat** tőkére vagy életjáradékra, halál vagy elérés esetére. Elvállal továbbá

leánykiházásítási és fiúellátási biztosításokat is.

Elfogad biztosításokat:

tűz, villámcsapás, légszesz- és kazánrobbanás által okozható károk ellen.

Törés által okozható károk ellen, **szállítmányi** károk ellen, betöréses **lopás-, jég-, baleset-, szavatossági** károk ellen.

Óvadékbiztosításokat, sikkasztás elleni, valamint **állatbiztosításokat,** végül úti-podgyászbiztosítást.

Általában foglalkozik a **biztosítás minden ágazatával,** a lehető legolcsóbb feltételek mellett.

Részletes felvilágosítással a csoportvezetők, illetve a biztosító osztály szolgálnak.

Hivatalos helyisége a Katholikus Népszövetségi Otthonban van. **Hivatalos órák** hétköznapokon d. u. 3—6 óráig.